

Vraag:

In de zomerperiode is temperatuurbeheersing in stallen belangrijk voor niet alleen welzijn van de dieren maar ook voor de resultaten. Ook in kraamstal kan stijgende temperatuur aanleiding geven tot minder voederopname, doodliggers, doodgeborenen, traag werpen enz.... Met de nieuwe Europese wetgeving is meer vensteroppervlak verschenen in die kraamstallen. Nadeel hiervan is dat dit in de zomer niet alleen voor enorme stijging van de temperatuur zorgt maar ook voor veel warmte straling wat heel onaangenaam is.

Welk zijn de mogelijke preventieve maatregelen? Is een kalkbehandeling van de ramen een optie? Welke producten dienen hiervoor gebruikt? Kan dit schadelijk zijn voor de dichtingen van de ramen of kan het hout of aluminium aantasten? Ik dacht dat er in Wageningen reeds een studie daarrond gepubliceerd was maar ik vond die nu niet terug.

Antwoord:

Witkalken van de ramen gedurende de zomerperiode is een optie om de directe inval van zonlicht te verminderen. Men kan er van uit gaan dat dezelfde producten als bij serres kunnen worden gebruikt aangezien de materialen vergelijkbaar zijn. Naast het witkalken van ramen experimenteerde men op VIC Sterksel met het [witkalken van \(donkere\) daken](#). Hier weliswaar om de opwarming van de daken en de afdelingen te doen dalen. Metingen toonden aan dat de temperatuur van de golfplaten 6 tot 8°C en de lucht onder de platen 3 tot 4°C afkoelden.

Enkele andere (meer permanente) opties zijn¹:

- In het stalontwerp kiezen voor een lichtstraat hoog in de zijgevel direct onder de dak oversteek en over de gehele breedte van de afdeling
- Het plaatsen van de ramen aan de schaduwzijde van de stal
- De dakoversteek verlengen
- Het plaatsen van een groensingel aan de zonzijde van de stal
- Het glas in de ramen vervangen door een ander materiaal dat infrarood of uv-licht filtert
- Vensters van goed isolerend en/of warmte werend glas voorzien
- Plaatsen van horizontale lamellen voor de ramen
- Zogenaemde 'light shelves' (lichtplanken) aanbrengen aan de binnenzijde van de ramen die het licht richting plafond weerkaatsen en (indirect) de afdeling inbrengen.
- Het aanbrengen van folie op de ramen. Raamfolies met een verschillende UV-doorlaatbaarheid kunnen commercieel worden aangekocht.

¹ [Adviezen voor daglicht in varkensstallen](#) (juni 2011). Winkel Albert en Bokma Sjoerd. V-focus p. 36-37

We moeten in het achterhoofd houden dat er volgens de Europese en Belgische **wetgeving** aan twee voorwaarden moet worden voldaan:

- In stallen die werden gebouwd na 1 januari 2003 moeten de lichtdoorlatende openingen in het dak en/of de muren tenminste 3% van de vloeroppervlakte beslaan.
- De lichtintensiteit (d.m.v. daglicht en kunstlicht) moet tenminste 40 lux bedragen gedurende tenminste 8 uur per dag. De 40 lux moet als een minimumnorm in elk hok worden beschouwd (m.a.w. een hok met een lichtintensiteit van 100 lux compenseert dus niet voor een ander hok met een lichtintensiteit van 20 lux).

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.